

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Serviciul Vamal,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pîslaru Vergiliu împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-512/24
NR. PIGD 2-23133558-01-2r-16122024)*

Cererea de apel restituită în temeiul art.369 alin. (1) lit.b) din Codul de procedură civilă, din motiv că cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Badan-Melnic
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Cașcaval

05 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Serviciul Vamal,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 septembrie 2023, Pîslaru Vergiliu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 15 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în cadrul dosarului contravențional de contestare a procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 449/20 din 30 ianuarie 2020, și repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei (f.d. 3-7).

2. Prin hotărârea din 28 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Pîslaru Vergiliu, s-a încasat din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova în beneficiul lui Pîslaru Vergiliu suma de 12 000 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în cauza contravențională, suma de 10 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și 4 000 lei pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză civilă. În rest, solicitările reclamantului au fost respinse, ca neîntemeiate (f.d. 63).

3. La 19 iulie 2024, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 28 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 12 august 2024, a depus un supliment la apel, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 68-69, 90-91).

4. Prin încheierea din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la repunerea în termen. S-a restituit apelul declarat de Serviciul Vamal al Republicii Moldova împotriva hotărârii din 28 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 100-103).

5. La 20 noiembrie 2024, Serviciul Vamal a declarat recurs împotriva încheierii din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând

casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului (f. d. 110-114).

6. În motivarea recursului, a invocat că pe parcursul examinării cauzei i-a fost comunicată doar încheierea din 19 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu privire la pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, prin care s-a pus în sarcina Serviciului Vamal prezentarea referinței până la 24 ianuarie 2024 și s-a fixat ședința de judecată pentru 27 februarie 2024, care a fost amânată pentru 28 mai 2024.

7. A menționat că, la 16 noiembrie 2023, Serviciul Vamal a prezentat referința la cererea de chemare în judecată formulată de Pîslaru Vergiliu, iar despre ședința de judecată din 28 mai 2024, în cadrul căreia s-a pronunțat hotărârea instanței de fond, nu a fost înștiințat.

8. Despre emiterea hotărârii din 28 mai 2024 a aflat, la 17 iulie 2024, urmare a vizualizării paginii electronice a instanței de judecată. În acest context, a concretizat că copia dispozitivului hotărârii din 28 mai 2024 n-a fost recepționată, prin intermediul poștei electronice, dar a parvenit în cancelaria Serviciului Vamal, abia la 19 august 2024.

9. La 18 iulie 2024, Serviciul Vamal a recepționat titlul executoriu din 28 mai 2024, eliberat la 11 iulie 2024, prin care s-a încasat din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova în beneficiul lui Pîslaru Vergiliu suma de 12 000 lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în cauza contravențională, suma de 10 000 lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral și 4 000 lei pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauză civilă.

10. Astfel, consideră că Serviciul Vamal a fost lipsit de dreptul de a se expune în privința cererii de chemare în judecată formulată de Pîslaru Vergiliu.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

12. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

13. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:
a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

14. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

15. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

17. Art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă:

(4¹) participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

18. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

19. Art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă:

(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

20. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

21. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

(3) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

22. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților participante la proces, inclusiv Serviciului Vamal al Republicii Moldova, la 06 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice (f. d. 106 verso-107).

24. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 noiembrie 2024, cu respectarea termenului legal.

25. Din materialele dosarului rezultă că, dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 28 mai 2024, iar termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

26. Totodată, rezultatul examinării cauzei și hotărârea instanței de fond au fost publicate pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la 03 iunie 2024.

27. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 28 mai 2024, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, inserat la pct.15 din prezenta decizie, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu 29 mai 2024, iar ultima zi a termenului de declarare a apelului fiind 27 iunie 2024, inclusiv, (zi de joi).

28. Materialele cauzei civile atestă că, la 28 mai 2024, instanța de fond a expediat în adresa Serviciului Vamal copia dispozitivului hotărârii contestate, prin intermediul poștei electronice bv.centru@customs.gov.md, indicată de Serviciul Vamal în antetul referinței la cererea de chemare în judecată (f. d. 64).

29. La 19 iulie 2024, contrar prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, inserat la pct.18 din prezenta decizie, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a declarat apel împotriva hotărârii din 28 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 12 august 2024, a depus un supliment la apel, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului și casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 68-69, 90-91).

30. Cu referire la argumentul recurentului Serviciul Vamal, invocat în susținerea solicitării de repunere în termenul de declarare a apelului, precum că nu a fost înștiințat despre ședința de judecată din 28 mai 2024, în cadrul căreia s-a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești, Completul de judecată reține din materialele speței că Serviciul Vamal a cunoscut și a fost la curent despre examinarea cauzei.

31. Or, potrivit materialelor cauzei, la 16 noiembrie 2023, Serviciul Vamal a făcut uz de dreptul procedural și a depus referința la cererea de chemare în judecată formulată de Pîslaru Vergiliu (f.d. 49-55), în interiorul termenului acordat de instanța de judecată prin încheierea din 19 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu privire la pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare, prin care s-a fixat ședința de judecată pentru 27 februarie 2024, notificată recurentului, la 03 octombrie 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 48). Or, acest fapt a fost confirmat și de recurent în conținutul cererii de recurs.

32. În atare circumstanțe, decede argumentul Serviciului Vamal, precum că nu a cunoscut despre data ședinței de judecată în cadrul căreia s-a pronunțat hotărârea judecătorească, or, potrivit art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, inserat la pct.17 din prezenta decizie, partea înștiințată o dată în mod legal nu poate invoca necitarea pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

33. Referitor la argumentul invocat de Serviciul Vamal în cererea de recurs precum că a aflat despre emiterea dispozitivului hotărârii judecătorești contestate, la 17 iulie 2024, prin intermediul portalului instanțelor judecătorești, nefiind recepționată prin intermediul poștei electronice, Completul de judecată reține, că copia dispozitivului hotărârii contestate a fost notificată recurentului, la 28 mai 2024, prin intermediul poștei electronice bv.centru@customs.gov.md (f.d. 64), indicată de Serviciul Vamal în antetul referinței la cererea de chemare în judecată (f.d.49-55), precum și în antetul recursului deferit judecății (f.d.110), prin intermediul căreia i-a fost notificată și încheierea recurată (f.d. 106 verso-107).

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

35. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului prin intermediul poștei electronice, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, de regulă, expeditorul este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

36. În speță, mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a Serviciului Vamal, lipsesc. Prin urmare, momentul recepționării documentului electronic, la caz, dispozitivul hotărârii contestate, se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional, adresa electronică: bv.centru@customs.gov.md.

37. Prin urmare, apelantul/recurentul Serviciul Vamal, din moment ce a fost informat despre existența litigiului, urma să-și asume un rol activ pentru a fi la curent despre etapa examinării cauzei menționate și să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile de acces la instanță.

38. Completul de judecată remarcă că în cazul omiterii termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut repunerea în termen în condițiile art. 116 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

39. Astfel, Serviciul Vamal nu a prezentat probe justificate și incontestabile în susținerea solicitării cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, care ar confirma imposibilitatea de a lua cunoștință cu hotărârea din 28 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

40. În lumina celor relatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, just a respins solicitarea Serviciului Vamal cu privire la repunerea în termenul de declarare a cererii de apel și a restituit cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 28 mai 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

41. Completul de judecată notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul

că în sensul art. 56 alin. (3) și art. 61 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 21 și 22 al prezentei decizii, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

42. Prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

44. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

45. În atare circumstanțe și având în vedere că încheierea din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, se impune concluzia de a respinge recursul depus de Serviciul Vamal și a menține încheierea instanței de apel.

46. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Serviciul Vamal.

Menține încheierea din 08 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pîslaru

Vergiliu împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni